

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Иса Иса Хаджиали**, преподавател в Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, катедра: Методика на обучението по биология.

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на Тракийския университет, гр. Стара Загора по област на висше образование **1. Педагогически науки** професионално направление **1.3. Педагогика на обучението по ...**, „Методика на обучението по природни науки“, за нуждите на ДИПКУ.

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр.41/ 03. 06. 2022 г. и на интернет-страница на Тракийския университет за нуждите на ДИПКУ, като кандидат участва ас. д-р **Маргарита Славова Пенева**.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № 1918 от 17. 06. 2022 г. на Ректора на Тракийския университет съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, по област на висше образование **1. Педагогически науки**, професионално направление **1.3. Педагогика на обучението по ...**, Методика на обучението по природни науки, обявен за нуждите на ДИПКУ, гр. Стара Загора. За участие в обявения конкурс са подадени документи от единствения кандидат – ас. д-р Маргарита Славова Пенева.

Представеният от ас. д-р Пенева комплект материали на електронен носител включва следните документи: Молба по образец до ректора за допускане до участие в конкурса; Автобиография по европейски формат; Диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“; Диплома за образователна и научна степен „доктор“; Списък на научните трудове; Декларация във връзка със ЗРАСРБ и ПРАСТрУ; Справка за приносите на научните трудове; Други документи (удостоверения за участия в проекти, служебни бележки; Комплект документи (монографии, статии) на електронен носител.

ас. д-р Пенева е автор/съавтор на общо 30 публикации.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Маргарита Славова Пенева е родена на 27. 03. 1976 г. Средното си образование завършва в Природо-математическа гимназия „Гео Милев“, гр. Стара Загора. През 2000 г. се дипломира като магистър – учител по биология и химия в СУ „Св. Климент Охридски“. В периода 2001 г. - 2008 г. е била учител по биология и здравно образование. От октомври 2008 до сега е асистент по методика на обучението по биология и химия. В периода януари 2016 г. – март 2018 г. е докторант към Технически университет – София, ИПФ – Сливен. На 06. 03. 2018 г. защитава ОНС „доктор“ на тема „Съвременни аспекти на наставничеството като форма за квалификация и продължаващо обучение на учители“. Участвала е като член на екипа в трите етапа на международен проект и в един вътрешно университетски проект. Автор/съавтор на 4 учебни програми за продължаваща квалификация на учители, СДК и за спец ПНУП. След запознаване с образователното и кариерно развитие на кандидатката, у мен възниква следният въпрос – *Защо през всичките тези години не ѝ е обявен конкурс за главен асистент?*

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическа и административна дейност на кандидата

В периода 2016 – 2018 г. д-р Пенева е заемала длъжността зам. директор на ДИПКУ. Съществени са нейните дейности и отговорности по отношение на: планиране, организация и управление на форми на обучение и квалификация на педагогически специалисти; обучение в различни квалификационни форми, свързани с обучението по биология и химия; ръководене и координиране на учебно-квалификационната дейност на ДИПКУ; проучване и внедряване на иновационни идеи и практики, свързани със спецификата на дейността на ДИПКУ; сътрудничество с директори и педагогически екипи от различни населени места в страната; ръководене и координиране на научноизследователска дейност на обучаеми и дипломанти и др.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

За настоящата конкурсна процедура ас. д-р Маргарита Славова Пенева е представила общо 30 публикации. Разпределението им по съответни рубрики е както следва: монографии – 2 бр., статии и доклади от конференции – 28 бр. От тях 3 бр. на английски език, 1 бр. на руски език и 26 бр. на български език. От тях - 10 са самостоятелни, а 20 в съавторство. От изложените факти е видно, че кандидатката **формално** покрива националните минимални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ (Таблица 1). При направена от мен проверка в авторитетни международни бази-данни: Scopus (0) публикации - h-index (0), а в Web of Science – 1бр. публикации. Изрично искам да подчертая, че документ от проверка за засичане на плагиатство – **не е представен**.

Таблица 1.

Група от показатели	Съдържание	За заемане на академична длъжност „доцент“	
		Минимални точки	Налични точки
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	75 + 30 + 95 = 200
Д	Сума от показателите от 11 до 13	50	120
Е	Сума от показателите от 14 до 21	-	95
Ж	Сума от показателите от 22 до 29	-	30

Забележка: група показатели „Е“ и „Ж“ не са задължителни, съгласно националните минимални изисквания, но са препоръчителни за ТрУ.

Преди да продължи обаче със съдържателния анализ на материалите, представени за участие в конкурса, ще си позволя някои уточнения: Материали А1 и А8 представляват резюмета и за това не следва да се вземат предвид; Статии Б3, Б6, Б7, Б8 и Б9 са включени в автореферата за присъждане на ОНС „доктор“ – не се приемат за участие в конкурса и не се анализират; материали Б1 и Б2 – не са по профила на обявения конкурс. В тях се разглежда приложението на интерактивната бяла дъска в обучението по български език. Тези материали не следва да се приемат и за публикации. Посочените интернет източници не могат да се приемат за библиография. Статия Б10, публикувана в сп. Детска градина

Училище, също не би трябвало да се в има предвид. Списанието не е включено в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране. В библиографската справка е посочен само един литературен източник (Методика на обучението по биология). Посочените материали В1, В2, В3 и В4, също не трябва да се имат предвид, защото те имат по-скоро информативен и научно-популярен характер.

Приемам за анализиране, при изготвяне на своето становище, двете монографии и статии - А2; А3; А4; А5 (под съмнение – липсва библиография); А6; А7; А9; А10; А11; А12; А13; А14; А15; А16; Б4, Б5.

Кандидатката е представила 2 бр. монографии. Първата - *Наставничество в съвременното образование* (2019) е пряко свързана с темата на дисертационното изследване, кандидатката получава 75 т., но тази монография не е обект на анализ, защото не е по профила на конкурса, а и не съм специалист в тази сфера на педагогическото познание. Втората монография - *Ситуационно обучение за формиране на природонаучна компетентност* (2022), следва да се приеме за разглеждане, защото съответства на профила на обявения конкурс – *Методика на обучението по природни науки*. Монографията представлява цялостно научно-теоретично и експериментално потвърдено изследване. Начертана е богата палитра от концепции и предложени идеи за провеждане на ситуационно обучение по Човекът и природата 3 – 6. клас. Не мога обаче да не споделя известното си разочарование от факта, че експериментално изследването обхваща само и единствено учители, експерти към РУО на МОН и университетски преподаватели (41 бр.). Отсъства най-важният субект в педагогическото взаимодействие – **ученикът**. Монографията би спечелила, и най-вече това би препотвърдило практическия ефект на експериментално моделираните и емпирично верифицираните педагогически явления.

От представените публикации за участие в конкурса положително впечатление прави статия А15. По своята същност представлява качествено научно-педагогическо изследване, публикувано в авторитетно списание – *Стратегии на образователната и научната политика* (бр. 2/ 2022 г.), което се реферира и индексира в Web of Science.

Според мен, не би следвало да се анализират и статии Б4 и Б5. Въпреки, че са публикувани в сп. Педагогически форум, което е включено в Националния референтен списък, включеното в тях съдържание със сигурност е полезно за учителите, които подготвят дипломни работи или писмени разработки за защита на III, II или I ПКС (опитно-приложна и диагностично-изследователска процедура), но не и като публикация по профила на конкурса, липсва изследване. Останалите статии, представени за участие в конкурса, според мен, представляват по-скоро споделяне на челен педагогически опит или рефлексия на добра педагогическа практика, но не носят характеристики на качествено научно-методическо изследване.

Кандидатката е обособила приносите от научно-изследователската си дейност в три направления: А) Методика на обучението по „Човекът и природата” и по природни науки, Б) Проблеми на квалификацията на педагогическите специалисти и В) Популяризиране на дейности по проекти. Първото, с което искам да започна е, че не приемам приносите по направление „В“. Не може като приноси да се извеждат „приноси на цитиранията“ или „приноси за разработване на учебни авторски програми“. Приносите в направления „А“ и „Б“ са представени твърде общо. Г-жа Пенева би спечелила ако приносите бяха отдиференцирани на теоретични, научно-приложни и приложни. Това би подсилило, би

подчертало много по-ясно и отчетливо, приносният характер на представените за хабилитиране публикации.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаването с представените за конкурса материали, научна продукция и анализа на тяхната значимост, намирам за основателно да дам своята **отрицателна оценка** и да препоръчам на членовете на Научното жури да не присъжда академичната длъжност „доцент“ и да изготви доклад с предложение до ФС на ПФ при ТрУ да **не избира** за доцент ас. д-р Маргарита Славова Пенева в Област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., „Методика на обучението по природни науки”, за нуждите на ДИПКУ.

Лично аз съм убеден в бъдещото научно-изследователско израстване на ас. д-р Пенева и ще си позволя да отправя една препоръка към ФС на ПФ при ТрУ - след като кандидатката публикува достатъчен брой статии в реферирани и индексирани издания, с ясно описана емпирико-експериментална фактология и с отчетлив принос за педагогическата наука, да обяви отново конкурс за академичното ѝ израстване.

10. 11. 2022 г.
гр. София

Подпис:.....
(доц. д-р Иса Хаджиали)